

О. Л. Гаврилова
заступник директора
Миропільської гімназії
Романівського району
Житомирської області
e-mail: goksana@i.ua

**Удосконалення управління освітнім закладом через використання
хмарних технологій**

Матеріали статті присвячені визначенню форм та необхідних компонентів використання хмарних технологій у практиці роботи директора і заступника директора, видів діяльності, що підтримуються у хмарі, можливості використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій у здійсненні управлінської діяльності.

Інформаційні та комунікаційні технології у всьому світі визнані ключовими технологіями ХХІ століття, що на найближчі десятиріччя будуть основними двигунами НТП. Інформатизація освіти є частиною цього глобального процесу. Актуальною проблемою сьогодення є розробка таких освітніх технологій, які здатні модернізувати традиційні форми управління навчальним закладом з метою підвищення рівня організації навчального процесу.

У сучасному світі програмне забезпечення удосконалюється та оновлюється практично щодня. В загальноосвітньому навчальному закладі не зможе часто змінюватися комп'ютерна техніка та програмне забезпечення відповідно до новітніх тенденцій розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Одним із перспективним вирішенням даної проблеми є побудова єдиного інформаційного простору та впровадження у навчально-виховний процес хмарних технологій.

Створення єдиного інформаційного простору забезпечить доступ до даного сервісу усіх шкіл, педагогічних працівників, учнів і навіть батьків. Це дає можливість впровадження у навчально-виховний процес та управління: «віртуального кабінету», «віртуальної учительської», «віртуального методичного кабінету», «віртуального документообігу», електронного портфоліо вчителя, організації самоосвітньої діяльності вчителів[3].

Питання впровадження інформаційно-комунікаційних технологій управління ЗНЗ шляхом систематизації інформаційного забезпечення управлінської діяльності досліджували В.В. Гуменюк, В. П. Драгун, В. І. Маслов; виділяли рівні управлінської діяльності керівника школи з використанням інформаційно-комунікаційних технологій В. Глушков, Н. Довгань і Є. Машбиць; розробки напрямків удосконалення праці керівника з допомогою комп'ютерної техніки А. Хроленко, М. Жалдак, В. Е. Лунячек, І. Підласий, Т. Шамова; питання інформаційної культури досліджували В. Бабич, Г. А. Воронцов, О. В. Почупайло, Е. П. Семенюк та ін.[1].

Аналіз праць фахівців дозволяє твердити, що попри детальне вивчення вище зазначених аспектів проблеми, питання професійної інтерпретації

діяльності керівника школи за ІКТ підтримки розроблено недостатньо. Зокрема, не висвітлено зміст і рівні інформаційно-комунікаційної компетентності керівника школи як управлінця. Питання використання засобів хмарних технологій для організації управління ЗНЗ взагалі мало досліджений.

Управління школою – це науково обґрунтовані дії адміністрації і педагогів, спрямовані на раціональне використання часу і сил вчителів і учнів у навчально-виховному процесі з метою поглибленого вивчення навчальних предметів, виховання, підготовки до усвідомленого вибору професії і всебічного розвитку особистості. Для ефективного управління потрібно постійно шукати нові підходи і технології. Система єдиного інформаційного середовища закладу дасть можливість на даному етапі покращити якість освітніх послуг, дозволить створити атмосферу поваги, довіри й успіху кожного члена шкільного колективу; перейти на професійний стиль співробітництва, в процесі якого враховуються індивідуальні особливості кожного педагога, здійснити особистісно орієнтований підхід до його діяльності; створити умови розвитку кожного учасника навчально-виховного процесу на основі мотиваційних орієнтацій; сприяти формуванню внутрішкільної культури, створенню ситуації комфорту для всіх учасників педагогічного процесу [4].

Єдине інформаційне середовище навчального закладу – це система, у якій на інформаційному рівні задіяні та зв'язані між собою всі учасники освітнього процесу. Розглянемо інформаційні ресурси навчального закладу, які умовно можна поділити на кілька розділів: адміністративна діяльність, методична діяльність, навчальна і виховна діяльність.

Адміністративний відділ діяльності забезпечує формування та оприлюднення різноманітної документації: директивні документи, планування навчального процесу, класні журнали, дані про медичний стан учнів та працівників, психолого-педагогічну діагностику учнів.

Методична відділ діяльності включає програмно-методичний комплекс різних форм навчання (проектних, індивідуальних, дистанційних тощо), створення електронних копій та версій інформації, комп'ютерних програм, проведення телеконференцій та консультацій. До цього напрямку входить забезпечення електронної бібліотеки, формування медіатеки, видавнича діяльність, робота в Інтернеті.

В розділі присвяченому навчальній діяльності знаходиться інформація про електронні навчальні матеріали за програмами початкового, основного та середнього рівнів неперервної середньої освіти. Календарне і тематичне планування знаходиться у відкритому доступі в адміністрації і вчителя-предметника. Це дає можливість кращому контролю за дотриманням виконання програм. Заступник директора проводить моніторинг успішності по предметам.

Відділ виховної системи відповідає за формування інформаційної та загальної культури, творчої активності, високої моралі та толерантності. Заступник з виховної роботи керує діяльністю цього структурного

підрозділу, надає доступ класним керівникам до основних листів, рекомендованих методичним кабінетом для роботи. Класні керівники у вільному доступі шляхом співпраці узгоджують в планують позакласну роботу з учнями.

Завдяки зростанню доступності хмарних технологій, з'являються нові можливості управління навчальним процесом. Основними компонентами управління ЗНЗ є підвищення рівня методичної, дидактичної, розвивальної, виховної складових навчального процесу. Дана технологія виконує завдання забезпечити не тільки доступ учасників навчально-виховного процесу до основних компонентів навчально-виховного процесу, а й створення умов для його неперервного саморозвитку та активної самореалізації. Хмарні технології в керівництві закладом освіти потребують певні ресурси: Інтернет і навички роботи з ним, комп'ютери, планшети, програмові засоби.

Якщо коротко, хмарні технології – це такі технології обробки даних, в яких комп'ютерні ресурси надаються інтернет-користувачу як онлайн-сервіси. По суті, на сьогоднішній день хмарні технології – це одна велика концепція, що включає в себе багато різних понять. Це і програмне забезпечення, інфраструктура, платформа, дані, робоче місце і т.п. Найголовнішою функцією хмарних технологій є задоволення потреб користувачів, що потребують віддаленої обробки даних. Суть хмарних технологій заключається в тому, що користувачу надається хостинг віддаленого доступу до послуг, до ресурсів через Інтернет[5].

У процесі роботи в хмарних сервісах йде обмін інформацією між вчителями, використовуються методичними об'єднаннями закладу, освітнього округу, закладів району області, країни. Надзвичайно цікаво працювати на базі хмарних технологій під час спільної кооперативної діяльності. Наприклад, робота над методичною роботою району, школи і методичних об'єднань завжди пов'язані. Певні досягнення можна розміщувати для спільного перегляду в спеціально створеному «віртуальному методичному кабінеті». Тут можна спільно працювати над певними завданнями, обмінюватися досвідом, досягати згоди у використанні тих чи інших матеріалів, а керівнику контролювати і направляти у потрібному напрямку роботу вчителів. Такий напрям роботи дасть можливість підвищити якість надання освітніх послуг.

Віртуальний методичний кабінет дозволяє спільно користуватися та збирати важливі документів, списки, графіки, таблиці, анкет. У кожного вчителя поступово формується власне електронне портфоліо. Анкети аналізу та самоаналізу педагогічної діяльності, моніторингові дослідження доступні адміністрації в будь-який час. Це дає можливість систематично прослідковувати діяльність і досягнення педагогів у міжтестастійний період.

Застосування хмарних технологій в освіті надають ряд переваг у діяльності керівника закладу: директор і заступники мають доступ до своїх і вчительських матеріалів і документів будь-де і будь-коли; з'являється можливість використання відео і аудіо файлів прямо з Інтернету, без додаткового завантаження на комп'ютер; організація спілкування засобами

Лунс з навчальних закладами (проведення он-лайн семінарів, тренінгів, круглих столів); можливість формувати траєкторії розвитку кожного вчителя; принципово нові можливості для організації навчально-виховної діяльності; принципово нові можливості передачі інформації: он-лай семінари, вебінари, он-лайн комунікація з колективами інших шкіл району, області або інших країн.

Сьогодні в навчальних закладах поступово поширюється практика використання хмарних сервісів у роботі з вчителями: формування та обмін аналітичними матеріалами щодо визначення рівня навчальних досягнень учнів з навчальних дисциплін за семестр, за рік; спільне формування планів роботи. Окрім того, робляться перші кроки щодо формування віртуального методичного кабінету, який також побудований за допомогою хмарних технологій. Неможливо не відзначити, що інформатизація управлінської діяльності підвищує вимоги до професійної підготовки управлінців, особливо до рівня їх інформаційної компетентності. На жаль, часто приділяється увага тільки комп'ютерній грамотності, в той час як інформаційна компетентність – це не тільки знання комп'ютерних програм, а ще й включає в себе і такі складові, як робота з інформацією в електронному вигляді, знання та вміння використовувати найефективніші методи пошуку та зберігання інформації, уміння працювати із зовнішнім інформаційним середовищем, уміння оптимально використовувати архіви інформації та ін. Тільки у разі забезпечення всіх цих складових процес інформатизації освіти буде ефективним.

Список використаних джерел та літератури

1. Ворон М. Множинний інтелект: від теорії до практики / М. Ворон, Ю. Найда/ [Електронний ресурс]. – <http://osvita.ua/school/theory/1740/> – Назва з екрану.
2. Калініна Л. М. Інформаційне управління загальноосвітнім навчальним закладом: системи, процеси, технології: монографія / Л. М. Калініна. – Київ : Інформатодор, 2008. – 472 с.
3. Литвинова С. Г. Методика використання технологій віртуального класу вчителем в організації індивідуального навчання учнів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.10 "Інформаційно-комунікаційні технології в освіті" / С. Г. Литвинова. – К., 2011. – 22 с.
4. Морзе Н. В. Як навчати вчителів, щоб комп'ютерні технології перестали бути дивом у навчанні? / Н. В. Морзе // Комп'ютер у школі та сім'ї. - №6 (86). – 2010. – С.10-14.
5. Морозов А. Школьники уходят в облака / А. Морозов / [Електронний ресурс]. – http://www.ng.ru/education/2011-09-06/8_shkolniki.html. – Назва з екрану.

О. Гаврилова

Совершенствование управления образовательным учреждением за использования облачных технологий

Материалы статьи посвящены определению форм и также нужных компонентов использования облачных технологий в управленческой

практике директора и заместителя директора, видам деятельности которые возможны в облаках, возможность использования информационных и коммуникационных технологий в управлении учебным заведением.

O. Gavrilova

Improvement of education through the use of cloud technology

The materials of the article are devoted to the definition of the necessary forms and components using cloud technologies in the practice of the Headmaster and Deputy Director , the activities which are supported in the cloud, the possibilities of using modern information and communication technologies in the implementation of management activity..